# Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

## Harmaan talouden torjunta

6.10.2015, Hanna Kuntsi

pam@pam.fi
www.pam.fi

Palvelualojen ammattiliitto
Servicefacket

# Taustaa viime vuosilta

PAM ry on ollut tiiviisti vuosien ajan mukana erityisesti majoitus ja ravitsemisalan, kiinteistöpalvelualan sekä kauneudenhoitoalan harmaan talouden torjuntahankkeissa ja työryhmissä. "Tehostettu harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimintaohjelma 2012-2015" piti sisällään useita näille aloille suunnattuja toimia. Niistä keskeisimmät toteutetut toimet ovat seuraavat:

- kuitintarjoamisvelvollisuus käteiskaupassa
- velvollisuus maksaa palkka työntekijän ilmoittamalle pankkitilille
- tilaajavastuulain uudistaminen: korotettu laiminlyöntimaksu, työterveyshuollon lisääminen tilaajan selvitettäviin asioihin
- sähköisten ilmoituskanavien käyttöönotto.

pam@pam.fi
www.pam.fi

Palvelualojen ammattiliitto
Servicefacket

# Majoitus- ja ravitsemisala

- Tyyppihyväksytyt kassakoneet
- Ruotsissa tuonut runsaasti uusia yrityksiä ja työntekijöitä verottajan tietoon
- Verotarkastajien arvio, että käyttöönotto olisi erittäin merkittävä tai merkittävä toimi
- Alkoholitarkastajien valtuuksien laajentaminen
- Laiton anniskelu tilausravintoloissa lisääntynyt
- Linkittyy maahantuontiin, mutta pelkkä tulliviranomaisten voimavarojen lisääminen ei riitä
- Esim. Virosta tuodusta alkoholista lähes puolet (n. 30 milj. litraa) tuo vain 5% matkustajista (TAK 2015)

pam@pam.fi
www.pam.fi

Palvelualojen ammattiliitto
Servicefacket

# Kiinteistöpalveluala

- Veronumerolainsäädännön laajentaminen koskemaan koko kiinteistöpalvelualaa
- Jo nyt edellytetään tunnistekortin käyttöä
- Veronumerorekisterikokeilun tuloksia voisi hyödyntää tulorekisteriä rakennettaessa
- Linkittyy hankintalain uudistamiseen, esimerkiksi erityisesti työvoimavaltaisilla aloilla keskeistä olisi ***velvoite hylätä selkeästi alihintainen tarjous***. Esimerkiksi siivousalalla yrityksen liikevaihdosta jopa 80 % on työvoimakustannuksia ja alihintaisen tarjouksen voidaan tulkita viittaavan vahvasti siihen, ettei työnantaja noudata työehtosopimuksen palkka- ja muita määräyksiä ja/tai täytä vero- ja sosiaalivakuutusvelvoitteitaan.
- PAM ja Kiinteistötyönantajat ry:n yhteinen tutkimus julkaistaan loka-marraskuussa 2015

pam@pam.fi
www.pam.fi

Palvelualojen ammattiliitto
Servicefacket

# Alipalkkauksen kriminalisointi

- PAMissa käsittelyssä olevista n. 700 vuosittaisesta oikeustapauksesta puolet on palkkasaataviin liittyviä juttuja.
- Varovaistenkin arvioiden mukaan voidaan todeta, että alipalkkauksesta kärsii vuosittain useampia tuhansia työntekijöitä.
- Johtaa merkittäviin toimeentulo-ongelmiin alipalkattujen työntekijöiden keskuudessa, vähentää verokertymää, antaa epäreilua kilpailuetua sopimuksia rikkoville yrityksille ja johtaa työntekijöiden alivakuuttamiseen, mikäli alipalkkaukseen liittyy sotu-maksujen kiertäminen.
- Alipalkkauksen kriminalisointi olisi keino saattaa tämä harmaan talouden ja työperäisen hyväksikäytön muoto viranomaisvalvonnan piiriin sekä madaltaa puuttumiskynnystä.

pam@pam.fi
www.pam.fi

Palvelualojen ammattiliitto
Servicefacket

**Tilanteet, joissa tietoisesti maksetaan työntekijälle alan työehtosopimuksen määräykset alittavaa, tulisi kriminalisoida ja maksaja tuomita rikoksesta**

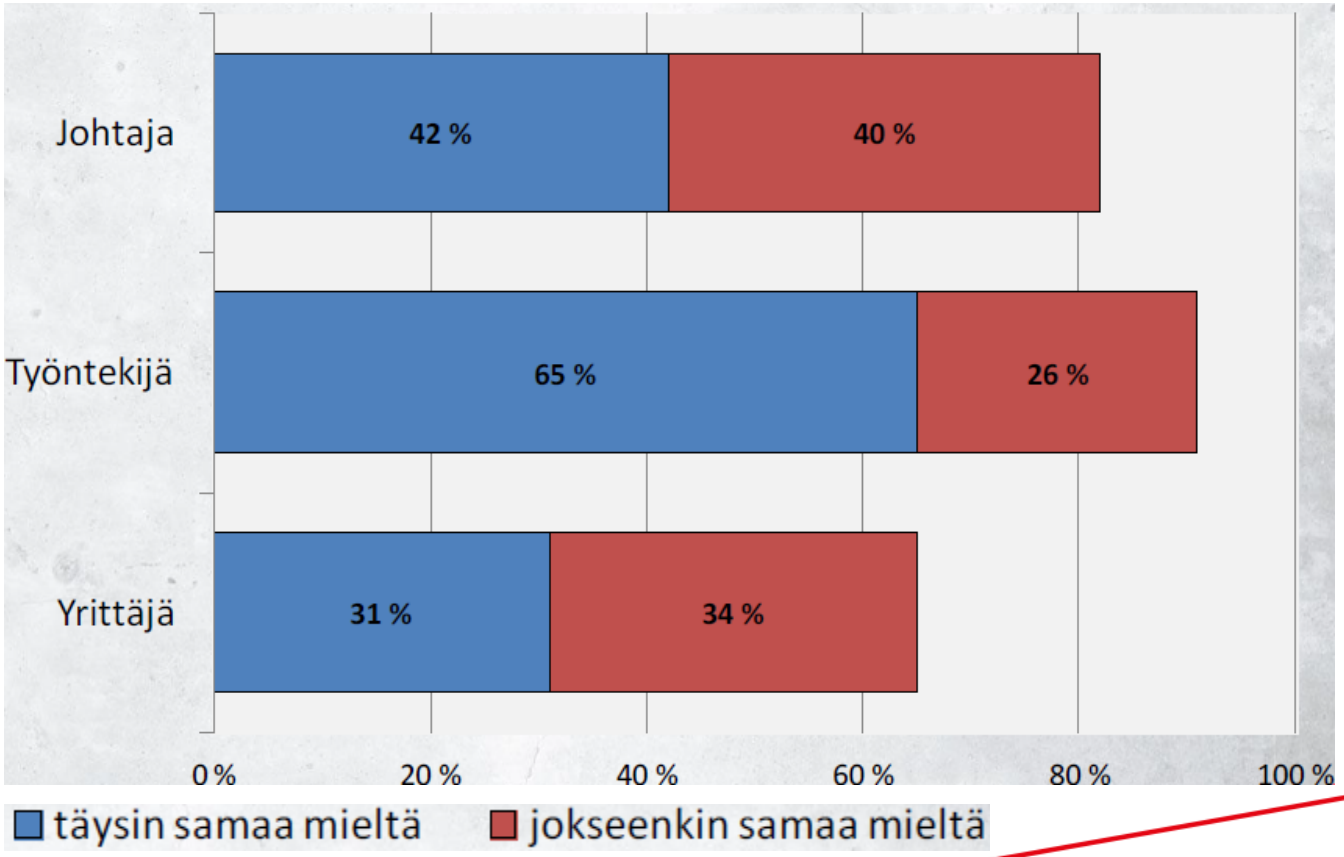


Lähde: TNS
Gallup 10/2013

pam@pam.fi
www.pam.fi